

Handläggare
Anders Håkansson/Patrik
Simonsson
Telefon: 08-508 36 200Till
Äldrenämnden 15 december
2015

Verksamhetsplan 2016 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden fastställer verksamhetsplan och budget 2016 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen
2. Äldrenämnden redovisar omslutningsförändringar om 37,7 mnkr till kommunstyrelsen
3. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige föreslå budgetjustering om 0,7 mnkr för medlemsavgift i EIT Health
4. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige föreslå att 9,0 mnkr av den beslutade investeringsbudgeten om 22,0 mnkr för 2015 omdisponeras till 2016
5. Paragrafen justeras omedelbart.

Annmarie Ståhl

Tf förvaltningschef

ÄldrenämndenStorforsplan 36
106 64 Stockholm
08-508 36 200
08-508 36 200
aldreforvaltningen@stockholm.se
stockholm.se

Innehållsförteckning

Inledning	4
1. Ett Stockholm som håller samman	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	7
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	7
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	9
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	10
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	11
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	12
2. Ett klimatsmart Stockholm	18
2.1 Energianvändningen är hållbar	18
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	18
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	19
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	19
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion	19
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	21
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	23
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	24
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	25
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	25
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	26
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	28
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	28
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande	29
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	29
Uppföljning av ekonomi	30
Nämndens ekonomiska förutsättningar	30
Investeringar	31
Försäljningar av anläggningstillgångar	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Resultatenheter	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Betydande projekt som inte är investeringar	32
Budgetjusteringar	32

Omslutningsförändringar	32
Medel för lokaländamål	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Övrigt	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Särskilda redovisningar	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Kvalitetsarbete	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Övriga frågor	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Bilagor

Bilaga 1: ÄN blanketter 2016

Bilaga 2: Internkontrollplan 2016 inkl VoR

Inledning

Bakgrund

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en verksamhetsplan för det kommande året, med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Kommunfullmäktige har beslutat att tilldela äldrenämnden 162,5 mnkr netto för 2016 års verksamhet vilket är en ökning om 5,9 mnkr i jämförelse med föregående år.

För att kommunstyrelsen ska kunna följa upp och granska nämndernas verksamhetsplaner har stadsledningskontoret utfärdat kompletterande anvisningar som nämnderna ska följa vid utformningen av verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen riktas därmed till både äldrenämnden och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktiges budget är stadens övergripande styrdokument för verksamhetsåret. Kommunfullmäktige har i budget 2016 fastställt fyra övergripande inriktningsmål:

Ett Stockholm som håller samman

Ett klimatsmart Stockholm

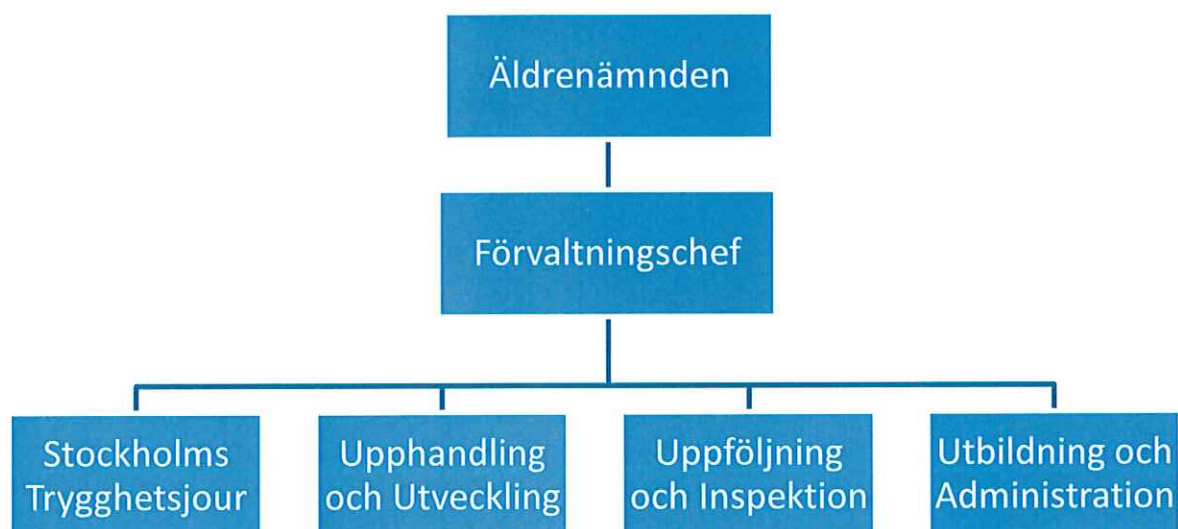
Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Kommunfullmäktige har också formulerat ett antal mål för verksamhetsområdet. Indikatorer har fastställts som ska följas upp under året och specifika aktiviteter har angetts som ska genomföras för att säkerställa att målen nås. Äldrenämnden ska därför i sin verksamhetsplan, utifrån kommunfullmäktiges mål, ange egna mål för respektive verksamhetsområde och årsmål för indikatorerna. Därutöver har nämnden möjlighet att ange egna indikatorer och aktiviteter.

Sammanfattning*Äldreförvaltningens organisation*

Äldrenämnden består av fyra avdelningar. De administrativa avdelningarna har i nuläget 39 medarbetare. Stockholms Trygghetsjour består av 79 medarbetare.

Äldrenämnden ansvarar tillsammans med kommunstyrelsen för beredning av underlag i strategiska frågor såsom riktlinjer, principer, policydokument, planering av vård- och omsorgsboenden samt att främja innovation och utveckling inom äldreomsorgen.

Äldrenämnden ansvarar för upphandling och avtalsförvaltning av privata utförare inom hemtjänst, dagverksamhet och vård- och omsorgsboenden. I uppdraget från kommunfullmäktige ingår att samordna uppföljningen av verksamheter oavsett regiform. Äldrenämnden svarar också för att genomföra stadsövergripande inspektioner, granskningar, samt sammanställa, analysera och redovisa äldreomsorgens samlade resultat, oavsett regiform.

Äldrenämnden ansvarar vidare för att administrera genomförandet av övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling, distribuera ungdomsbesök vid vård- och omsorgsboenden, bevaka och medverka i arbetet med forskning och utveckling inom teknik och innovationer inom äldreomsorgen i samverkan med högskolor och universitet. Forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbetet med högskolor, näringsliv och andra intressenter är angelägna för att utveckla äldreomsorgen så att äldre i staden kan få ökade möjligheter att leva ett aktivt och hälsosamt liv under trygga förhållanden. Äldrenämnden driver flera utvecklingsprojekt tillsammans med landstinget, andra kommuner och högskolor och universitet, bland annat med extern medfinansiering från EU:s ramprogram. Under 2016 kommer äldrenämnden att fortsätta att engagera sig inom ramen för EIT Health. Staden har en gemensam vision för digitalisering som innebär att Stockholm ska bli en smart stad. Även äldreomsorgen omfattas och de delprojekt som ingår i målet att bli en smart stad är Stockholm Digital Care och DigIT.

Äldrenämnden beslutar om bidrag till ideella organisationer som riktar sig mot äldre och samverkar med Storstockholms brandförsvär i brandpreventiva frågor.

En del av äldrenämndens verksamhet består av myndighetsutövning, arbetsledning, ansökan om trygghetslarm, köhantering för vård- och omsorgsboende, larmmottagning, installation av trygghetslarm, samt hjälp vid akut uppkomna omsorgsbehov, genom Stockholms Trygghetsjour. Arbetet med att byta ut analoga trygghetslarm till motsvarande digitala som påbörjades under hösten 2014 fortlöper successivt under 2016.

Ett Stockholm som håller samman

Den äldres trygghet och välbefinnande står i centrum. Särskilda satsningar görs på stöd till anhöriga och närstående. Stadens träffpunkter för äldre och den ideella sektorn är viktiga inslag i arbetet jämte den fortsatta utvecklingen av specialiserade hemtjänstteam.

Ett klimatsmart Stockholm

Äldrenämnden har en miljöhandlingsplan, interna riktlinjer för miljöarbetet samt en transport- och resepolicy som gäller alla resor och transporter som görs i tjänsten. Bilar som används inom Stockholms Trygghetsjour är utrustade med det miljövänligare, odubbade däckalternativet. Samtliga fossilbränsle drivna fordon tankas med miljödiesel och Äldrenämnden har även en eldriven bil.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Äldrenämnden upprättar en budget för det kommande året samt en plan med inriktning för de kommande tre åren. Målet är att nämndens verksamhet ska rymmas inom den budget som

kommunfullmäktige har fastställt.

Ekonomin följs löpande upp av budgetansvariga chefer i samråd med ekonomichef. Förvaltningsledningen gör en sammanfattande bedömning av prognoser under året. Eventuella avvikelser åtgärdas.

En viktig del i en hållbar ekonomi är att hitta samarbeten med andra aktörer. Forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbete med högskolor, näringsliv och andra intressenter är högt prioriterade för att utveckla äldreomsorgen, så de äldre i staden ges ökade möjligheter att leva ett aktivt och hälsosamt liv under trygga förhållanden.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Äldrenämnden arbetar kontinuerligt med service, bemötande och värdegrund. På arbetsplatsen bemöts alla med respekt oavsett kön, ålder, ursprung, läggning eller funktionsnedsättning.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en tillgänglig och jämlik äldreomsorg

Beskrivning

Tillgänglig och jämlik omsorg är en del av äldreomsorgens fundament och säkerställs med det fortsatta arbetet med att sprida äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier. Jämställd omsorg kommer att lyftas fram genom undervisning på arrangerade grundutbildningar, introduktionsutbildningar samt seminarium för större målgrupper av medarbetare.

Förväntat resultat

Äldre i Stockholm upplever att de har jämlika livsvillkor

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %	100 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska genomföra minst en krisledningsövning på ledningsgruppsnivå	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en trygg och jämlik äldreomsorg

Beskrivning

Informationsinsatserna som tas fram ska göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar. De ska också finnas tillgänglig för de vanligaste språkgrupperna i staden. På så sätt får alla invånare jämlika förutsättningar att kunna söka äldreomsorg.

Förväntat resultat

Stadens äldre upplever att äldreomsorgen är trygg och jämlik

Kommentar

Nationella minoriteter

Under 2016 fortsätter äldreförvaltningen stödja väntjänst för finsktalande äldre inom ramen för Stockholms stads ansvar som förvaltningsområde för sverigefinländare. Väntjänsten syftar till att bryta isoleringen för finsktalande äldre.

Personer 65 år och äldre med eller utan missbruk som lever i hemlöshet

Utredningsarbetet fortsätter under första halvåret. Utredningen syftar till att presentera förslag till ansvarsfördelning och hur samverkan ska ske mellan socialnämnd och äldrenämnd samt inom stadsdelsnämnderna. Vidare ska utredningen presentera förslag till hur förebyggande arbete kan utvecklas och hur den övergripande hemlöshetsstrategin kan kompletteras i syfte att minska antalet äldre som inte har ett stadigvarande boende.

Stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen

Regeringen har beslutat att till landets kommuner fördela stimulansmedel för en ökad bemanning inom äldreomsorgen. Syftet med satsningen är att skapa en ökad kvalitet och trygghet för den äldre. Satsningen gäller åren 2015 – 2018 och beslut fattas årligen av riksdagen i samband med budget. Äldrenämnden har i uppdrag att administrera och fördela stimulansmedlen till stadens äldreomsorgsverksamheter, oavsett regiform. Äldrenämnden beslutar också om eventuella prioriteringsområden vid fördelning av stimulansmedlen.

Äldre med psykisk ohälsa

Äldreförvaltningen avser att återuppta arbetet med att se över konsekvenserna av den åldersgräns på 65 år då äldre personer med psykisk ohälsa övergår från att vara socialnämndens ansvar till att bli ett ansvar för äldrenämnden. Gränssnittet bör förtydligas och en smidig övergång bör skapas som uppfyller kraven på likvärdig vård och omsorg.

Brandprevention

En revidering kommer att ske av den webbaserade brandpreventiva utbildningen som riktar sig mot personal inom hemtjänsten.

Rådslag för äldreomsorgen

En utvärdering visar att rådslagens personliga möten har inneburit en värdefull ny möjlighet till dialog. Ett förslag till utformning av rådslag för äldreomsorgen tas fram under året.

Hitta Service

Förvaltningen utvecklar, i samarbete med stadsledningskontoret, Hitta Service för att öka tillgängligheten och flytta över fler verksamheter till den nya versionen av tjänsten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsatt samverkan med Storstockholms brandförsvär	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Micasa ta fram en åtgärdsplan för att säkerställa behovet av äldreboendeplatser under perioden 2020-2040	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar Äldreförvaltningen har uppdraget att samordna den stadsövergripande boendeplaneringen och har initierat ett samarbete med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret att delta i den referensgrupp för boendeplanering för äldre där Micasa, SLK och regionrepresentanter från stadsdelsförvaltningarna ingår. Utgångspunkten för arbetet är befolkningsprognosen för Stockholms stad, behovsframskrivningen som Sweco årligen uppdaterar samt fastigheternas skick. Prognoseerna sträcker sig fram till 2040.		
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa göra en översyn av behovet och finansieringen av profilboende samt intressentboenden, med inriktning att öka antalet boenden i staden	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar Äldreförvaltningen avser att under 2016 initiera en utredning av behovet av profilboenden, med utgångspunkt i den enskildes diagnos, samt intressentboende. Idag benämns dessa vård- och omsorgsboenden med särskild inriktning och kan exempelvis ha språk och HBTQ som inriktning. För profilboenden och boenden med särskilda inriktningar kan formen av kommunövergripande verksamheter vara att föredra som finansieringsform.		
 Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna göra en översyn av behovet och finansieringen samt placeringen av korttidsboenden	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar Korttidsboende är en viktig avlastningsform för anhöriga som vårdar närstående. Det finns även behov av korttidsvård efter en sjukhusvistelse då omsorgsbehovet behöver fastställas eller för tid till återhämtning inför återgång till ordinärt boende. Det finns behov av att utveckla innehållet i den korttidsvård som erbjuds så att insatsen anpassas bättre till olika målgrupper och deras behov. En översyn av finansieringen kommer att göras inom utredningen.		

Nämndmål:

Äldres behov av olika boendeformer är tillgodosedda

Förväntat resultat

Det finns ett brett utbud av boendeformer för äldre

Kommentar

Äldrenämnden kommer under 2016 att fortsätta delta i utredningen "Äldres boende i Stockholms stad" (ÄBO), som projektleds av stadsledningskontoret. Utredningen syftar till att höja tryggheten, skapa gemenskap och bredda boendialternativen.

Äldreförvaltningen kommer, i samarbete med stadsdelsförvaltningarna, att undersöka och kartlägga faktorer som bidrar till att äldre personer kan känna sig trygga i sin bostad. Utredningen kommer bland annat att analysera vad som skapar trygghet och hur stadens äldreomsorg kan utvecklas för att öka tryggheten för äldre i ordinärt boende samt synliggöra informationen om olika boendeformer.

Åldersvänliga miljöer

Äldreförvaltningen ska under 2016, tillsammans med stadsbyggnadskontoret och KTH, fortsätta att söka medel för att implementera äldreperspektivet i samhällsplanering. Genom en äldrevänlig samhällsplanering ökar möjligheten till kvarboende i ordinärt boende för äldre. Äldrenämnden fortsätter också att följa det internationella samarbetet och borgmästaravtalet för åldersvänliga miljöer (Covenant on Demographic Change).

Korttidsvård

Verksamheten med korttidsvård för äldre i livets slut som bedrivs på Serafens vård- och omsorgsboende fortsätter under hela 2016. Genom att 1,0 mnkr även har avsatts i budget 2016 subventioneras ersättningen på samma sätt som gjorts sedan 2014. Under 2016 ska en utredning genomföras med syfte att utveckla innehållet i den korttidsvård som erbjuds inom staden, så att insatsen anpassas bättre till olika målgrupper.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Nämndmål:

Idrott- och fritidsaktiviteter för äldre erbjuds

Förväntat resultat

Ökade möjligheter för äldre att delta i aktiviteter utifrån förutsättningar och önskemål.

Kommentar

De ungdomsbesök som sedan ett par år tillbaka finns på vård och omsorgsboenden ska ge unga möjligheter att själva skapa sig en bild av äldreomsorgen. Förhoppningen är att fler ska vilja utbilda sig inom vård- och omsorgsycket, men också få en mer positiv bild av äldreomsorgen. Dessa besök bidrar också till att de boende får en ökad möjlighet till utevistelse och fritidsaktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Lära av goda exempel inom den idéburna sektorn	2016-01-01	2016-12-31
Tillsammans med Socialförvaltningen revidera Överenskommelsen mellan Stockholms Stad och den idéburna sektorn	2016-01-01	2016-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Underlätta för frivilligorganisationernas utveckling genom dialog med sektorn	2016-01-01	2016-12-31
 Äldrenämnden ska göra en revidering av riktlinjerna för ideella organisationer för att höja schablonen för paraplyorganisationerna	2016-01-01	2016-12-31
 Äldrenämnden ska utveckla samarbetsformerna med ideell sektor	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Nämndmål:

Kultur och andra aktiviteter för äldre erbjuds

Förväntat resultat

Ökade möjligheter för äldre att delta i aktiviteter utifrån förutsättningar och önskemål

Kommentar

Ideell sektor

Den ideella sektorn har ett utbud av olika organisationer som på ideell basis vänder sig till äldre med aktiviteter av social, kulturell och etnisk karaktär. Äldrenämnden stödjer den idéburna sektorns utveckling genom möjligheten för dessa att söka ekonomiskt stöd för verksamheter som är stadsövergripande och som riktar sig till personer boende i staden som är 65 år och äldre.

Förvaltningen kommer under året att tillsammans med de idéburna organisationerna lyfta fram information om och tydliggöra kontaktvägar till dem för att på så vis bidra till förutsättningar för ett ökat deltagande på olika aktiviteter.

Ungdomsbesök

Liksom inom idrott och fritid för äldre så bidrar ungdomsbesöken till att de boende får en ökad kvalitet. Möjligheterna till kulturupplevelser ökar, vilket är en del som inte alltid rymms inom boendets ordinarie verksamhet.

Samarbete med stadsdelsnämnder

I budget 2016 har stadsdelsnämnderna fått ett utökat uppdrag vad gäller kultur inriktat mot äldre. Äldreförvaltningen ska utöka sitt samarbete i denna fråga med stadsdelsförvaltningarna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska utveckla samarbetsformerna med ideell sektor	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen göra en översyn av indikatorerna för äldreomsorgen.	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar En övervägande del av de indikatorer som finns idag inom äldreomsorgens hämtas från de kommunövergripande brukarundersökningarna. För att kommunfullmäktiges indikatorer ska ge en bredare bild av den kvalitetsutveckling som sker ska kommunstyrelsen i samarbete med äldrenämnden göra en översyn av indikatorerna inom äldreomsorgen.		
 Äldrenämnden får i uppdrag, att utreda och i samarbete med stadsdelsnämnderna, Micasa AB och servicenämnden fastlägga en strategi för trygghetslarm i särskilt boende, inklusive ansvar för upphandling av dessa larm	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar Under 2016 ska en strategi för trygghetslarm i särskilt boende utredas och fastläggas. Uppdraget ska utöver fastläggande av strategi också inkludera ansvar för upphandling av trygghetslarmen och utföras i samarbete med stadsdelsnämnderna, Micasa AB och servicenämnden.		
 Äldrenämnden ska göra en översyn och utvärdera det pågående arbetet med innovation och utveckling inom äldreomsorgen	2016-01-01	2016-12-31
 Äldrenämnden ska utveckla samarbetet med Stockholms läns landsting	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet

Beskrivning

Äldreförvaltningen medverkar i utvecklingsprojekt, anordnar seminarier och fortbildningar för medarbetarna i stadens äldreomsorg. Dessa insatser bidrar till att skapa förutsättningar för god kvalitet. Genom att medverka på Goda Exempelmässan hjälper förvaltningen till att sprida föredömliga exempel på god verksamhet och framgångsfaktorer i verksamheterna.

Samarbetet med personalstrategiska avdelningen fortsätter för att ta fram ett kompetensregistreringsverktyg samt för att ta fram lämpliga utbildningar som ska administreras inom ramen för kompetensfondens medel.

Förväntat resultat

Äldre i Stockholm är nöjda och trygga med äldreomsorgen

Kommentar

Utveckling av hemtjänsten

Under 2015 har äldreförvaltningen startat ett arbete med att utveckla hemtjänsten. Detta för att bättre möta och samverka kring den äldres behov. Målet är att det ska vara hög personalkontinuitet och att den enskilde ska ha ett stort inflytande över hur insatserna ska genomföras. För att uppnå detta arbetar nämnden med att utveckla följande områden: tidsregistreringssystemet, utveckling av verktyg för verksamhetsanalys, utveckling av rapporter och underlag som underlättar administration, utveckling av genomförandeplan och beräkningsunderlag samt göra en översyn gällande biståndsbedömning, beställningar och utförandet av beviljade insatser.

Teknisk utveckling, kompetensutveckling och utveckling av rutiner och arbetssätt kommer som exempel att vara centrala i denna utvecklingsprocess. Arbetssätten i denna utveckling varierar. Genom att mobilisera engagemang hos medarbetare kan de lösningar som utarbetas vara väl förankrade och grundade i vardagens utmaningar. En strategi för att införa e-hemtjänst dvs att delar av hemtjänsten utförs med hjälp av ny teknik, tas fram under året.

Äldrenämnden ska vidare under 2016 initiera och stödja utvecklingsinitiativ inom stadsdelsnämnderna.

ParaGå

Tillsammans med stadsledningskontorets IT-avdelning, fortsätter arbetet med att anpassa ParaGå-systemet till stadens målsättning om en kvalitativ utveckling av hemtjänsten. Arbetet baseras på de resultat som kommer fram i utvärderingen av ersättningssystemet för hemtjänsten och det mobila dokumentationssystemet ParaGå.

Skapa en trygg och hållbar hemgång för den enskilde vid utskrivning från slutenvården

Äldreförvaltningen kommer att starta ett utvecklingsarbete "Tryggt mottagande i hemmet" med syftet att utveckla arbetssätt inom hemtjänsten och samverkan med primärvården med syftet att skapa förutsättningar för en trygg och hållbar hemgång till hemmet för den äldre. Utvecklingsarbetet innebär att det upprättas ett team förstärkt med fyra undersköterskor. Som undersköterska i teamet är man ansvarig för att hjälpa och stötta den äldre utifrån den äldres individuella behov.

Intentionen är att "Tryggt mottagande i hemmet" ska genomföras i samverkan med Hälso- och Sjukvårdsförvaltningen inom Stockholms läns landsting(SLL).

Implementering av sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för äldre

Antagen samverkansöverenskommelse ska implementeras. Det övergripande syftet med överenskommelsen är att den ska utgöra en grund och ett stöd för det gemensamma arbetet mellan kommunerna och landstinget på lokal nivå. Överenskommelsen ska klargöra ansvarsgränserna och de äldre ska få uppleva en sammanhållen vård. En uppföljning av denna kommer att ske under året.

Fördjudad kvalitetsuppföljning genom observationer

Observationer planeras att fortsätta i syfte att belysa den faktiska kvaliteten med fokus på förhållningssätt och bemötande. Metoden uppmuntrar till kvalitetsutveckling och stimulerar lärandet inom och mellan verksamheter. Som ett led i lärandet kommer en utbildning att tas fram i kollegial observation och erbjudas bland annat till verksamhetschefer och nyckelpersoner.

Inspektioner och granskningar

Inspektioner görs på förekommen anledning vid indikationer på brister i verksamheten, exempelvis efter inkomna klagomål. Inspektioner görs för att säkerställa att den enskilde får sina behov tillgodosedda samt att verksamheterna bedriver en säker vård och omsorg med god kvalitet.

eHälsa

Arbetet med förvaltningsobjekt eHälsa fortgår under året. Prioriterade frågor är införandet av Nationell patientöversikt (NPÖ) och att utbilda processledarna för det internationella klassifikationssystemet International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) till första linjens support ute i stadsdelarna.

Social dokumentation utifrån klassificering enligt ICF

Äldreförvaltningen ser ett behov av att utveckla såväl handläggning, utförande, dokumentation och uppföljning enligt SoL och LSS. Detta för att bland annat säkerställa den enskildes rättssäkerhet och tillgodose medborgarnas individuella behov. Äldres behov i centrum (ÄBIC) och Individens behov i centrum (IBIC) är byggt på det internationella klassifikationssystemet International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). Detta system utgår från den enskildes behov, istället för förutbestämda insatser, vilket gör det möjligt att fånga upp och uppmärksamma behov som staden kan behöva utveckla stöd för.

Under 2016 kommer äldreförvaltningen, tillsammans med socialförvaltningen, stadsledningskontorets IT-avdelning och Tieto att utreda och ta fram en förstudie. Förstudien kan ligga till grund för ett kommande beslut om att införa handläggning och dokumentation enligt SoL och LSS utifrån nationellt fackspråk för vård och omsorg och klassificering enligt ICF.

Införande av vårdplanering via videoteknik

Genom att använda sig av videomöten vid samordnad vårdplanering kan biståndshandläggare spara restid och myndigheterna personalresurser. Videomöten gör också att fler aktörer kan medverka i vårdplaneringen. I Västerort används videomöten för att effektivisera vården och vårdplaneringen när en patient inom slutenvården ska skrivas ut till en annan vårdgivare. I den processen behöver flera aktörer, både vårdare och anhöriga, ha möten för att samordna insatserna tillsammans med patienten.

Äldreförvaltningen har för avsikt att genomföra ett projekt under 2016 för att införa denna teknik i alla stadsdelsnämnder. Samtliga geriatriska kliniker i länet och alla stadsdelsnämnder har anmält sitt intresse.

E-Nycklar

Äldreförvaltningen kommer tillsammans med en kommunal hemtjänstenhet i en pilotundersökning, prova e-nycklar och system för detta. Pilotundersökningen syftar bland

annat till att göra en bedömning om systemet ger vinster i form av ökad säkerhet för den enskilde. Undersökningen förväntas även svara på om tid kan omfördelas från nyckelhantering till tid för den enskilde. Kostnader för produkt och installation samt krav på struktur och säkerhet gällande IT kommer också att undersökas.

Samlat grepp om stadens uppföljning

Uppdraget med att utveckla principer och metoder för uppföljning, styrning och resultatredovisning av äldreomsorgen fortsätter under 2016. Förslag på utvecklingsområden på kort och på lång sikt kommer att tas fram. Arbetet sker i samarbete med stadsledningskontoret, stadsdelsförvaltningar samt med utförare från alla regiformer.

Anhöriga

Att nå anhöriga som ännu inte har stöd från staden fortsätter att vara en prioriterad uppgift i arbetet med anhörigstöd. Stadens hemsida för anhörigstöd hålls uppdaterad så att informationen är enkel, informativ och lätt att ta till sig. Informationen ska vara gemensam för hela staden.

Satsningen gällande utbildning till anhörigombud fortgår. Ett arbete tillsammans med socialförvaltningen för att utvärdera Stockholms stads program för stöd till anhöriga har påbörjats och kommer att avslutas under året. Programmet kommer att revideras under 2016.

Kvalitetsregistren

Resultat från kvalitetsregistren är värdefulla för stadens verksamheter att använda i sitt utvecklingsarbete. Äldreförvaltningen arbetar därför tillsammans med Äldrecentrum för att stötta stadsdelarna att använda kunskapen i registren i sitt dagliga arbete. Bland annat genom att anordna lokala seminarier och ta fram material runt teamarbete.

En struktur för utbildning och uppföljning i registret för Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens (BPSD) kommer att tas fram. Det kommer att finnas en extern hemsida med information om BPSD-registret och kommande utbildningstillfällen samt anmälningslänkar. Nätverksträffar för BPSD-administratörer anordnas regelbundet under året.

Specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot demens

För att stödja utvecklingen av multiprofessionellt teambaserat arbetssätt gentemot personer med demensdiagnos eller kognitiv svikt i ordinärt boende, kommer arbetet fortsätta med att öka samverkan och hitta nya kommunikationsvägar mellan hemtjänst, beställarenheter, anhörigkonsulenter, primärvård och minnesmottagningar.

Samverkan med landstinget kommer att fortsätta, bland annat genom att utveckla de lokala samverkansprogrammen.

Stödsatser och kompetensutveckling riktade till de specialiserade hemtjänstgrupperna samt till beställarenheterna planeras. En förstärkning kommer att ske av kompetensen kring Samordnad Individuell Plan (SIP) och bemötande av personer med demenssjukdom. Gemensamma mötesplatser med workshops mellan olika yrkesgrupper som syftar till att lyfta goda exempel kommer att fortsätta. Mötesplatser för erfarenhetsutbyte i syfte att tydliggöra olika roller i teamet planeras.

Kvalitetsmärkning av demenskompetens

Uppdraget med kvalitetsmärkning av demenskompetens kommer att påbörjas. Initialt kommer en kartläggning av verksamheternas behov och aktuella läge att genomföras. Resultatet kommer, tillsammans med gällande lagstiftning och de nationella riktlinjerna vid

demenssjukdom, att utgöra en grund i arbetet med kvalitetsmärkningen.

Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Modellen kommer att tydliggöra stadens krav på berörda verksamheter gällande demenskompetens och kommer att implementeras successivt inom stadens verksamheter. En utvärdering kommer att ske vid halva projektiden för att se om något ska ändras samt efter projektets slut.

Anhörig- och objektsanställning

Från och med 1 januari 2016 är det inte längre möjligt att nyanställa anhörig- eller objektsanställda. Under 2016 kommer äldreförvaltningen att utreda anhörig- och objektsanställningar inom hemtjänsten i Stockholms stad.

Dagverksamhet

Dagverksamhet har stor betydelse som komplement till hemtjänst, förebyggande verksamhet och stöd/avlösning till anhöriga. Dagverksamhet fyller också en viktig funktion för att äldre ska bibehålla förmågor och möjliggöra kvarboende. Äldreförvaltningen kommer under 2016 påbörja en utredning om insatsen dagverksamhet.

Mat, måltider och nutrition

Inom vård och omsorg är mat och måltider samt nutrition en mycket viktig del med stor betydelse för den äldres hälsa och välbefinnande. Måltiden har en social funktion i såväl särskilt som i ordinärt boende. Mat som äts upp ger viktig näring och energi vilket minskar risken för till exempel fallskador och undernäring, samtidigt som mängden matavfall minskar.

Förbättring av mat- och måltidssituationen inom äldreomsorgen innebär ett långsiktigt och kontinuerligt arbete. Olika utbildningsalternativ erbjuds fortlöpande och föreläsningar för anhöriga och pensionärsföreningar anordnas.

Arbetskläder

En översyn av förutsättningarna för att tillhandahålla arbetskläder görs under 2016. Bland annat behöver omfattningen och behovet av antalet ombyten per anställd beräknas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
De legala möjligheterna att införa sex timmars hemtjänst med förenklad biståndsbedömning enligt tidigare beslut i kommunfullmäktige bevakas	2016-01-01	2016-12-31
Det ska vara lätt att få matsällskap som biståndsbedömd insats	2016-01-01	2016-12-31
Fortsatt anhörigombudsutbildning	2016-01-01	2016-12-31
Fortsatt arbete med specialiserade hemtjänstgrupper och genomförande av multiprofessionellt arbetssätt	2016-01-01	2016-12-31
Fortsatt arbete med utevistelserättigheten genom uppföljning av att rättigheten följs	2016-01-01	2016-12-31
Fortsatt implementering av nationellt fackspråk i hälso-och sjukvårdsjournalen samt utökat e-hälsoupdrag till processledarna gällande NPÖ och kvalitetsregister	2016-01-01	2016-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsatt satsning på information och utbildning för anhöriga	2016-01-01	2016-12-31
Framtagande och implementering av stödmodell för kvalitetsutveckling	2016-01-01	2016-12-31
Införande av vårdplanering via videoteknik	2016-01-01	2016-12-31
Kommunstyrelsen och Äldrenämnden ska genom strukturerad samverkan med representation från Socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla E-hälsoområdet lokalt, regionalt och nationellt	2016-01-01	2016-12-31
Kvalitetsmärkning av demenskompetens ska tas fram inom hemtjänst, särskilt boende och för stadens biståndshandläggare	2016-01-01	2016-12-31
Planera och genomföra utbildning för kollegial observation	2016-01-01	2016-12-31
Program för stöd till anhöriga hålls uppdaterat.	2016-01-01	2016-12-31
Stadens ska genom stadsledningskontoret aktivt delta i arbetet att hitta fungerande former för samverkan runt e-förvaltningsfrågor mellan kommuner, landsting och myndigheter nationellt.	2016-01-01	2016-12-31
 Äldrenämnden får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen göra en översyn av indikatorerna för äldreomsorgen.	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar En övervägande del av de indikatorer som finns idag inom äldreomsorgens hämtas från de kommunövergripande brukarundersökningarna. För att kommunfullmäktiges indikatorer ska ge en bredare bild av den kvalitetsutveckling som sker ska kommunstyrelsen i samarbete med äldrenämnden göra en översyn av indikatorerna inom äldreomsorgen.		
 Äldrenämnden får i uppdrag, att utreda och i samarbete med stadsdelsnämnderna, Micasa AB och servicenämnden fastlägga en strategi för trygghetslarm i särskilt boende, inklusive ansvar för upphandling av dessa larm	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar Under 2016 ska en strategi för trygghetslarm i särskilt boende utredas och fastläggas. Uppdraget ska utöver fastläggande av strategi också inkludera ansvar för upphandling av trygghetslarmen och utföras i samarbete med stadsdelsnämnderna, Micasa AB och servicenämnden.		
Äldrenämnden samordnar insatser som syftar till att stärka stadsdelsnämndernas arbete med kvalitetsregistrens roll för verksamhetsutveckling inom äldreomsorgen	2016-01-01	2016-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen ta ett samlat grepp om den uppföljning som görs i syfte att rationalisera och optimera effekterna av den samlade uppföljningen	2016-01-01	2016-12-31
 Äldrenämnden ska utveckla samarbetet med Stockholms läns landsting	2016-01-01	2016-12-31
Översyn av stadens riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg vid behov och då beslut tagits i ärenden som kräver en översyn	2016-01-01	2016-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

Kommentar

Äldreförvaltningen arbetar för en minskad miljöpåverkan genom att ha moderna lokaler med energisnåla armaturer och IT-utrustning med energisparläge. De livsmedel som köps in i form av kaffe, te och frukt är ekologiska. Äldreförvaltningen använder sig av "säker utskrift" och hanterar och läser i möjligaste mån dokument digitalt i syfte att undvika en hög pappersförbrukning.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel elbilar		14 %	Halvår

Nämndmål:

Äldrenämndens transporter ska vara miljöanpassade

Kommentar

De bilar som används inom Stockholms Trygghetsjour är utrustade med miljövänliga odubbade däck. Stockholms Trygghetsjour leasar för teknikenheten och jourpatrullen sex specialfordon som drivs med miljödiesel. Samtliga bilar är utrustade med alkolås.

Stockholms Trygghetsjour har en elbil för att se om kraven för att utföra verksamhetens uppdrag avseende driftsäkerhet och laddningsstationernas tillgänglighet uppfylls.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en minskad miljöpåverkan

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

Nämndmål:

Äldrenämnden följer och verkar för utveckling inom eHälsoområdet och utvecklingen av eHemtjänst

Nämndmål:

Äldrenämnden ska främja innovation och utveckling inom äldreomsorgsområdet

Kommentar

SMART omsorg

Staden har en gemensam vision för digitalisering som innebär att Stockholm ska bli en smart stad. Även äldreomsorgen omfattas och de delprojekt som ingår i målet att bli en smart stad är Stockholm Digital Care och DigIT.

Stockholm Digital Care

Stockholm Digital Care är ett 5-årigt projekt som drivs tillsammans med ett forskningsinstitut, Kommunförbundet Stockholms Län (KSL), Stockholms läns landsting och tre kranskommuner. Projektet har dels som syfte att öka tillväxten för små och medelstora teknikföretag i länet genom att skapa en gemensam öppen utvecklingsarena för digitala produkter och tjänster samt underlätta spridningen av dessa. Det andra syftet är effekter för de äldre som bland annat förväntas bestå i ökad trygghet, egenkontroll och delaktighet samt bättre service i hemmet som sammantaget underlättar för äldre att leva ett gott liv hemma. Finansiering sker genom medel från Tillväxtverket och Europeiska regionala utvecklingsfonden.

DigIT

DigIT finansieras av Europeiska socialfonden och är ett samarbetsprojekt mellan stadens äldreomsorg och funktionshinderomsorg samt 11 kranskommuner. Projektet ska bidra till att öka den digitala kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorg och funktionshinderområdet.

Införande av vårdplanering via videoteknik

Videomöten möjliggör också att fler aktörer kan medverka i vårdplaneringen.

Äldreförvaltningen har för avsikt att utreda möjligheterna att införa denna teknik i alla stadsdelsnämnder. Samtliga geriatriska kliniker i länet och alla stadsdelsnämnder har anmält sitt intresse.

E-Nycklar

Äldreförvaltningen kommer tillsammans med en kommunal hemtjänstenhet i en pilotundersökning, prova e-nycklar och system för detta. Pilotundersökningen syftar bland annat till att göra en bedömning om systemet ger vinster i form av ökad säkerhet för den enskilde. Undersökningen förväntas även svara på om tid kan omfördelas från nyckelhantering till tid för den enskilde. Kostnader för produkt och installation samt krav på struktur och säkerhet gällande IT kommer också att undersökas.

Forskning och innovation

Forsknings och utvecklingsprojekt i samarbete med högskolor, näringsliv och andra intressenter är högt prioriterade för att utveckla äldreomsorgen så att de äldre i staden ska få ökade möjligheter att leva ett aktivt och hälsosamt liv under trygga förhållanden. Äldreförvaltningen driver flera utvecklingsprojekt med landstinget, andra kommuner, högskolor och universitet i syfte att ta fram ansökningar inom EU:s ramprogram.

Akademiska noder

För att utveckla äldreomsorgens kvalitet ytterligare och knyta forskningen mer verksamhetsnära, har akademiska noder skapats i fyra stadsdelsnämnder. Noderna innebär att vissa arbetsplatser samarbetar kring verksamhetsnära forskning i syfte att utveckla verksamheten, höja den akademiska kompetensen samt att möjliggöra verksamhetsförlagd utbildning. Äldreförvaltningen stöttar med nätverkskontakter mellan de akademiska noderna och akademien samt genom finansiering av projekt och projektjänster. Syftet är att stadsdelarna ska utgöra en fysisk plats för utbildning, forskning och utveckling av äldreomsorgen. Under 2016 kommer förvaltningen arbeta för att ytterligare en nod ska startas.

Inspirationsmiljö

Äldreförvaltningen samverkar med Micasa kring inspirationsmiljöer på Rosenlundsgatan för att förnya och uppdatera innehållet. Ambitionen är att inspirationsmiljöerna ska utgöra en samverkansplats och koppla samman akademi, företag, sjukvård och omsorg. I miljöerna ska olika intressenter inom äldreomsorgen kunna ta del av relevant och uppdaterad information, ny teknik, innovativa lösningar samt design. Men de kan också fungera som en mötesplats där samverkan mellan äldreomsorg, företag och akademi är i fokus.

Nordic Independent Living Challenge

Under samordning av Nordic Innovation, som lyder under Nordiska ministerrådet, medverkar äldreförvaltningen i att organisera en nordisk innovationstävling. Detta tillsammans med nordens övriga fyra huvudstäder; Helsingfors, Oslo, Köpenhamn och Reykjavik. Baserat på städernas och invånarnas gemensamma behov, syftar innovationstävlingen till att utveckla ny teknik och nya lösningar som kan hjälpa äldre och personer med funktionshinder att leva ett mer självständigt liv, där beroendet av offentligt tillhandahållna tjänster minskar. Innovationstävlingen anordnas i fyra faser och vinnare utses sommaren 2016.

Stockholmsbron

Ett annat samarbete som främjar forskning och utveckling i äldreomsorgen är

Stockholmsbron. Där samverkar Stockholms läns landsting med Kungliga tekniska högskolan och Karolinska institutet i syfte att hitta gemensamma utvecklingsdelar som ska främja ett aktivt liv och ett hälsosamt leverne för stockholmarna. Äldreförvaltningen deltar i detta samarbete.

EIT Health

EU har tagit flera initiativ för att de europeiska länderna gemensamt ska möta kontinentens utmaningar, däribland en allt äldre befolkning. Genom organisationen European Institute for Innovation and Technology har ett nytt Knowledge and Innovation Community, KIC startats. En KIC är ett konsortium, dock inte i meningen företag, utan snarare som en stiftelse bestående av främst universitet och företag, men även offentliga organisationer spridda över Europa. Äldreförvaltningen medverkar regelbundet i möten med EIT Health för att beskriva behovet av utveckling och utbildning för äldreomsorgen i staden och för att främja samarbetsprojekt. Ett viktigt fokus är att finna samordningsvinster i pågående projekt och samarbeten, bland annat i de som nämns ovan.

ENSA

European Network of Social Authorities (ENSA) är ett nätverk av städer och regioner i Europa och syftar till att främja internationellt samarbete på det sociala området. Samarbetet mellan parterna är ett sätt att öka dialogen med de europeiska institutionerna och att bli en del av en internationell plattform för att genomföra gemensamma projekt. Organisationen har olika tematiska nätverk, där äldreförvaltningen medverkar i äldrenätverket. Genom nätverket planeras och genomförs studiebesök, utbytesprogram, gemensamma och delade projekt samt speciella evenemang.

Clinical innovation fellowship

Som en innovation i arbetet med tryggt mottagande i hemmet föreslås att metoden för förbättringsarbetet är verksamhetsanknuten forskning och innovation enligt metodiken Clinical Innovation Fellowship. Detta innebär att forskare knyts till utvecklingsprojektet ”tryggt mottagande i hemmet”. Clinical Innovation Fellowships är en gemensam satsning i Stockholms Läns Landstings (SLL), Karolinska Institutets (KI) och Kungliga Tekniska Högskolans (KTH) regi med syfte att skapa en medicinteknisk innovationsmiljö av hög kvalitet i Stockholm.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Delta i EU-projekt med syfte att bidra till verksamhets- och teknikutveckling	2016-01-01	2016-12-31
Äldrenämnden ska arbeta för att ytterligare en akademisk nod kan skapas i ytterligare en stadsdelsnämnd.	2016-01-01	2016-12-31
Äldrenämnden ska göra en översyn och utvärdera det pågående arbetet med innovation och utveckling inom äldreomsorgen	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
-----------	--------	----------------	--------------

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar		750	Tertial
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar		500 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	2 st	10 000 st	År
 Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar		800 st	Tertial
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	2 st	8000 st	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med stadens nämnder och bolag utveckla ett utbud av platser för kommunala visstidsanställningar som motsvarar behoven hos aspiranterna. Stadens nämnder och bolag ska medverka i arbetet med att bereda platser för visstidsanställda.	2016-01-01	2016-12-31
 Äldrenämnden ska i dialog med Jobbtorg Stockholm, ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2016-01-01	2016-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna göra det möjligt för elever på omsorgsprogrammet och omsorgscollege att få feriejobb i stadens äldreomsorg.	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden erbjuder aktiviteter och utbildning för fortsatt anställning inom äldreomsorgen

Beskrivning

Möjliggöra för medarbetare som inte uppfyller mål om grundutbildning och språklig kompetens fortsatt anställning inom äldreomsorgen. Därutöver genomföra aktiviteter för att öka ungdomars vilja att studera vård- och omvårdnadsutbildning för att kunna arbeta inom äldreomsorgen samt undersöka möjligheterna att stiftelsen Äldrecentrum matchar utbildningsplatser med studenter.

Förväntat resultat

Ökat antal utbildad personal inom stadens äldreomsorg

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

Nämndmål:

Äldreförvaltningen ska ta fram utbildningar och föreläsningar för att ge medarbetarna förutsättningar att ge de äldre en trygg ålderdom och en äldreomsorg med god kvalitet.

Kommentar

Grundutbildning undersköterska

Det ställs allt högre formella utbildningskrav på medarbetare inom äldreomsorgen. Äldreförvaltningen erbjuder grundutbildningar till undersköterska för medarbetare inom egen regi. För att kunna tillgodogöra sig utbildningen krävs grundläggande språkfärdigheter inom svenska i både tal och skrift. Medarbetare erbjuds att läsa SFI på C och D-nivå för att sedan kunna gå vidare till att läsa Svenska som andra språk och vidare till undersköterskeutbildningen. Försöket med att genomföra en kurs där elever läser svenska som andra språk samtidigt som de läser USK 1 pågår till mars 2016 och kommer därefter att utvärderas. Undersköterskeutbildningen är uppdelad i fyra steg och under 2016 kommer utbildningen att anpassas något för att motsvara Socialstyrelsens allmänna råd. Det innebär att USK 1 kommer att utökas med 50 gymnasiepoäng. Efter steg två erhålls en undersköterskebrosch. Det tredje och fjärde steget är en påbyggnadsutbildning.

VFU för sjuksköterskor och fysioterapeuter

Äldreförvaltningen arbetar för att möjliggöra tillkomsten av fler praktikplatser och platser för verksamhetsförlagd utbildning. Stadsdelarna inom de akademiska noderna erbjudas en halvtidsfinansierad studentsamordnare eller adjungerad klinisk adjunkt (kommunal AKA).

Vård- och omsorgscollege

Samverkan sker också regelbundet med Vård- och omsorgscollege i syfte att öka antalet studerande på omsorgsprogrammet samt att kunna ordna feriearbete till de ungdomar som går programmet. Därutöver ska äldreförvaltningen medverka till att stadens verksamheter kan erbjuda praktikplatser för en eventuell uppbyggnad av lärlingsutbildning för ungdomar.

Läkemedelsutbildning för sjuksköterskor

Utbildningen *Äldre och läkemedel* ingår i ett samarbetsprojekt mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad. Det övergripande syftet med utbildningssatsningen som kommer att genomföras under våren 2016 är att öka kvaliteten och säkerheten i läkemedelsbehandlingen för de mest sjuka äldre. Utbildningen innebär att sjuksköterskorna kommer att kunna påverka och förbättra läkemedelsbehandlingen för äldre, utbildas till handledare med pedagogiska metoder/verktyg, lära ut kunskapen, handleda kollegor samt öka kvalitén i läkemedelshanteringen.

Specialistsjuksköterskor inriktning mot äldre

Satsningen på utbildningsanställningar för sex sjuksköterskor som genomgår specialistsjuksköterska-programmet avslutas under året. En utvärdering och uppföljning av satsningen kommer också att genomföras för att motivera en eventuell fortsatt satsning.

De sjuksköterskor som har äldre utbildning och saknar viss kompetens kommer att få möjlighet att läsa upp sin examen till kandidatnivå. Därefter ska sköterskorna kunna läsa vidare till specialistsköterska på magisternivå. Totalt har sex sjuksköterskor påbörjat den utbildningen. Specialistsjuksköterskor kopplas till de akademiska noder som finns och ska på sikt också kunna knyta sjuksköterskor, fysioterapeuter och arbetsterapeuter till doktorandtjänster.

Utbildningssatsning för myndighetschefer och biståndshandläggare

En utbildningssatsning i hur man går till väga för att bedöma behovsanpassade insatser anordnas. Matsällskap är ett exempel på behovsanpassad insats som kommer att belysas i detta. En handlingsplan för att förbättra arbetsvillkor och utveckling kommer att tas fram. Handlingsplanen ska omfatta områdena ledarskap, introduktion, handledning fortlöpande kunskap inom juridik. Satsningen ska komplettera det arbete som genomförs i stadsdelsförvaltningarna då förvaltningarna har ett självständigt ansvar för arbetsvillkor, arbetsmiljö och rekrytering.

Utbildningssatsningar kommer även att omfatta ett stadsövergripande ledarutvecklingsprogram som ska tas fram tillsammans med personalstrategiska avdelningen och socialförvaltningen. Introduktionsprogrammet för nyanställda biståndshandläggare och vikarier kommer att ses över och utbildning i juridik och tolkningar i myndighetsfrågorna kommer att genomföras.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Enligt reglerna för ekonomisk förvaltning upprättar nämnden en budget för det kommande året samt en plan med inriktning för de kommande tre åren. En god omvärldsbevakning är också av vikt.

Nämndens verksamhet ska rymmas inom den budget som kommunfullmäktige har fastställt. Det förutsätts att nämnden inte begär tilläggsanslag för den löpande verksamheten då kostnadsökningar ska finansieras genom omprioriteringar i fastställd budget. Omslutningsförändringar avseende ökade eller minskade kostnader och intäkter beräknas och redovisas till kommunstyrelsen.

Ekonomi följs månatligen upp av budgetansvariga chefer i samråd med ekonomichef. Förvaltningsledningen gör en sammanfattande bedömning av prognosen som sedan vidare rapporteras till äldrenämnden och stadsledningskontoret. Avvikelser följs upp och åtgärdas löpande under året.

Information om det ekonomiska läget lämnas också på förvaltningsmöten så att samtliga medarbetare får en uppfattning om eventuella förändringar i verksamheten och en inblick i det ekonomiska läget.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar		100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar		100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Äldrenämndens verksamheter är kostnadseffektiva

Förväntat resultat

En ekonomi i balans

Kommentar

Äldreförvaltningen arbetar löpande med att förbättra verktyg och metoder kring ekonomiuppföljning och prognosarbete. Stort fokus ligger på att ekonomin ska hållas inom angivna ekonomiska förutsättningar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Delta i OpenLab	2015-11-18	2016-12-31
Ekonomiuppföljning	2015-01-01	2016-12-31

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska bistå äldrenämnden i arbetet med att jämställdhetsintegrera nämndens verksamhet och budget	2016-01-01	2016-12-31
 Äldrenämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning utifrån kön	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg fri från diskriminering

Beskrivning

Under det kommande året ska äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier prägla äldreomsorgens arbete så den blir en naturlig del av det vardagliga arbetet. Värdegrunden

skapar förutsättningar för en äldreomsorg fri från diskriminering. Äldreförvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att sprida information om äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier.

Förväntat resultat

Äldre i Stockholm har kännedom om äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnden samordnar och ska bidra till utvecklingen av äldreomsorgen och medverka till att äldre behandlas jämlikt oavsett kön och andra diskrimineringsgrunder	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar Äldreförvaltningen ska arbeta för att kvinnor och män ska ges en likvärdig äldreomsorg utifrån individuella behov och ett genusperspektiv ska genomsyra all äldreomsorg.		
Äldreförvaltningen ska fortsätta arbetet med att sprida information till medarbetare och äldre om stadens värdegrund och värdighetsgarantier.	2016-01-01	2016-12-31
Äldrenämnden ska mäta och analysera den statistik som relaterar till individer uppdelad efter kön	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar Äldreförvaltningen har under 2015 infört statistik uppdelad per genus i den månatliga statistik om stadens äldreomsorg som publiceras på stadens hemsida. Under 2016 ska äldreförvaltningen utöver att fortsätta mäta statistiken också analysera statistiken.		

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

För 2016 kommer ingen medarbetarenkät att genomföras och följaktligen kommer inget resultat att finnas för målets indikatorer, med undantag av målet för sjukfrånvaro. Därför har Äldrenämnden valt att inte fastställa mål 2016 för dessa indikatorer.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Aktivt Medskapandeindex		83	År
Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats		100 %	År
Index Bra arbetsgivare		fastställs 2016	År
Index Psykosocial arbetsmiljö		fastställs 2016	År
Sjukfrånvaro	4,2 %	tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska löpande se över förfrågningsunderlagen för att stärka kvaliteten i verksamheterna och värna anställdas rättigheter	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar		

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Under förutsättning att kommunfullmäktige antar förslag till program för upphandling och inköp behöver samtliga förfrågningsunderlag ses över. Om beslut tas kommer bland annat ett nytt förfrågningsunderlag för hemtjänsten att tas fram under 2016. I det nya förfrågningsunderlaget ska det bland annat tydliggöras att utföraren ska använda sig av anställningsvillkor och en organisation som garanterar att den enskilde får en god service- och omsorg och som uppfyller kraven på säkerhet, trygghet och kontinuitet.		
 Äldrenämnden ska utveckla en metod ska för att öka och mäta personalkontinuitet i äldreomsorgen	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar Äldreförvaltningen ska utreda hur personalkontinuitet inom hemtjänsten ska mätas och ska skapa förutsättningar för att kunna mäta personalkontinuitet samt ett sätt att presentera informationen. Det ska i sin tur ligga till grund för ett fortsatt arbete med att öka personalkontinuitet i hemtjänsten.		

Nämndmål:

Äldrenämnden är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Beskrivning

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats som är tillgänglig för alla. Chefer och medarbetare ska arbeta aktivt, systematiskt och långsiktigt med att främja hälsa och skapa en god arbetsmiljö i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund och i samverkan med skyddsombud och fackliga företrädare.

Cheferna ansvarar för att skapa förutsättningar för dialog och medarbetarinflytande. Forum för detta är bl.a. medarbetarsamtal, avdelnings- och enhetsmöten, arbetsplatsträffar och förvaltningsmöten. Medarbetarna ska vara väl förtrogna med verksamhetens mål och förväntade resultat, aktivt medverka i utvecklingen av verksamheten och ansvara för den egna utvecklingen. Med ett tydligt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap skapas förutsättningar för inflytande och delaktighet och en verksamhet som kontinuerligt utvecklas och förbättras.

Nämndens årsmål för sjukfrånvaron uppgår till 4,2 %. Förvaltningen fortsätter arbetet med att aktivt följa och analysera sjukfrånvaron inom förvaltningen, såväl övergripande som på avdelnings- och enhetsnivå. Alla medarbetare, särskilt chefer med personalansvar, ska vara väl förtrogna med gällande rutiner och arbetssätt gällande sjukfrånvaro. Cheferna ska arbeta med förebyggande insatser, ha en aktiv kontakt vid sjukfrånvaro och vid behov arbeta med rehabilitering i enlighet med förvaltningens och stadens riktlinjer. Vid behov samarbetar förvaltningen med företagshälsovård, Försäkringskassan, sjukskrivande läkare samt skyddsombud och fackliga organisationer.

Förväntat resultat

Lägre personalomsättning och låg sjukfrånvaro.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel medarbetare som har haft medarbetarsamtal under året	100 %		År
Andel medarbetare som har individuell utvecklingsplan som upprättats under året	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Medarbetarenkätens resultat följs aktivt upp genom avdelningarnas handlingsplaner	2016-01-01	2016-12-31
Ta fram en hållbar och långsiktig arbetsplanering som minskar upplevelsen av stress och främjar en god arbetsmiljö	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden och Micasa AB göra en översyn av behovet och finansieringen av profilboende och intressentboende med olika typer av språklig och/eller kulturell inriktning samt hbtq-inriktning	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar Äldreförvaltningen avser att under 2016 initiera en utredning av behovet av profilboenden med utgångspunkt i den enskildes diagnos, samt intressentboende, idag benämnda vård- och omsorgeboenden med särskild inriktning, såsom språk och HBTQ.		

Nämndmål:

Nämnden bidrar till att de mänskliga rättigheterna beaktas i stadens verksamheter för äldre och inom äldreförvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden och socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna göra en översyn av behovet av äldreboende för personer som bor i gruppboende enligt LSS	2016-01-01	2016-12-31
Kommentar Äldreförvaltningen kommer under 2016 att, tillsammans med socialförvaltningen, genomföra en utredning i syfte att utreda hur boende för äldre personer, som idag bor i gruppboende enligt LSS, bäst kan utformas utifrån målgruppens och de individuella behoven.		

Nämndmål:

Stockholm är en tillgänglig stad för de äldre

Kommentar

Äldreförvaltningen ska ta fram förvaltningsövergripande rutiner för att underlätta arbetet med digital ärendehantering så att kommunens invånare, på lika villkor, ska ha tillgång till förvaltningens allmänna handlingar.

Äldreförvaltningens medarbetare verkar som kommunikationsstöd för äldreomsorgens såväl

inom som utanför äldreförvaltningen. Återkommande kommunikationsinsatser är utgivande av elektroniskt nyhetsbrev, uppdatering av stadsövergripande webb och intranät, uppdatering och utveckling av Hitta service samt att tillhandahålla tryckt informationsmaterial.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden leder försöket med broddar till alla äldre	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Nämndmål:

Nämnden bidrar till att den äldre har inflytande och känner delaktighet i stadens verksamheter

Beskrivning

De äldre ska, på ett smidigt sätt, kunna lämna synpunkter och ha önskemål kring verksamhet inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Det ska finnas goda möjligheter för de äldre att kunna påverka, ha synpunkter och lämna önskemål kring stadens verksamheter.

Kommentar

Äldreförvaltningen kommer under året ta fram ett förslag till utformning av rådslag för äldreomsorgen. En utvärdering som gjordes under 2015, visar att rådslagens personliga möten har inneburit en ny värdefull möjlighet till dialog. Äldreförvaltningen ser också över möjligheten att översätta informationsmaterial till fler språk än vad som erbjuds i nuläget.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

LOV (Lagen om valfrihet)

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut om budget för 2016, övertar äldrenämnden ansvaret för upphandling och förvaltning av avtal enligt LOV avseende äldreomsorg från kommunstyrelsen. I praktiken har äldreförvaltningen genomfört och förvaltat dessa avtal ända sedan äldrenämnden skapades 2007, på uppdrag av kommunstyrelsen.

I budget för 2016 föreslås även ansvaret för de centrala entreprenadupphandlingarna av vård- och omsorgsboenden att flyttas över från kommunstyrelsen till äldrenämnden. Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden ta fram ett förslag på hur ansvaret för dessa upphandlingar ska flyttas över.

Med anledning av äldrenämndens nya ansvar för de centrala upphandlingarna, både enligt LOV och LOU, kommer ett särskilt ärende att skrivas fram till äldrenämnden i början av året. Äldrenämndens reglemente behöver också uppdateras med dessa nya ansvarsområden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre nämnden ta fram ett förslag på hur ansvaret för centralupphandling av vård- och omsorgsboenden ska flyttas över till äldre nämnden	2016-01-01	2016-03-31

Nämndmål:

Äldre nämnden upphandlar i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy för en hållbar utveckling

Förväntat resultat

Indikatorns årsmål uppfylls

Kommentar

Vid samtliga upphandlingar beaktas Stockholms stads riktlinjer för upphandling. Äldreförvaltningen ska under året ta fram en rutin för förvaltningens egna upphandlingar vilken ska finnas tillgänglig för samtliga medarbetare inom förvaltningen. Rutinen ska baseras på stadens gällande riktlinjer och policy kring upphandling.

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Nämndens budget per verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto
Nämnd, råd och direktör	3,3	0,0	3,3
Uppföljning och inspektion	57,3	18,8	38,5
Upphandling och utveckling	18,9	0,3	18,6
Utbildning och administration	60,2	18,6	41,6
Förvaltningsgemensamma kostnader	10,1	0,0	10,1
Stockholms Trygghetsjour	51,6	5,0	46,6
Kapitalkostnader	3,8	0,0	3,8
Summa	205,2	42,7	162,5
Förväntade budgetjusteringar	0,7		0,7
Summa inkl budgetjustering	205,9	42,7	163,2

Äldrenämndens verksamhet är i huvudsak anslagsfinansierad. Budgeten uppgår till 162,5 mnkr netto exklusive förväntade budgetjusteringar, vilket är en ökning med 5,9 mnkr jämfört med budgeten för 2015.

Budgeten rymmer beslutade effektiviseringar om 1,6 mnkr samt kostnadsminskningar om 6,6 mnkr avseende ungdomsvårdar, äldreombudsmannafunktionen som förs över till Kommunstyrelsen samt kostnadsneutralisering av personalförsäkringspåslaget. I budgeten finns medel till nya satsningar och kostnadsökningar om 14,1 mnkr enligt nedan:

- drift och underhåll av Omsorgsdagboken (0,6 mnkr)
- gemensam köhantering (1,4 mnkr)
- fast avgift Äldre Direkt (0,5 mnkr)
- delfinansiering av Palliativt kunskapscentrum (1,7 mnkr)
- övertagande av ansvar för centralupphandling av vård- och omsorgsboenden (1,2 mnkr)
- ökat anslag Äldrecentrum (1,3 mnkr)
- utveckling av hemtjänsten mm (6,7 mnkr)

Satsningen på utbildning av stadens äldreomsorgspersonal fortsätter med, i förhållande till föregående år, ett oförändrat anslag om 18,5 mnkr. Detta ingår i den långsiktiga satsningen mot målet att all äldreomsorgspersonal i staden ska ha lägst grundutbildning.

Äldreförvaltningen administrerar bidrag om 10,5 mnkr till frivillig- och pensionärsorganisationer samt delfinansierar stiftelsen Äldrecentrums verksamhet med 7,8 mnkr samt 0,8 mnkr för SNAC-K. Satsningen på ungdomsbesök inom vård- och omsorgsboenden fortsätter med en budget om 4,5 mnkr och den ekonomiskt omfattande satsningen på specialiserade hemtjänstteam fortlöper även under 2016. Anslagen för stöd till anhöriga och stöd vid make/makas bortgång är också oförändrade i förhållande till 2015.

Äldrenämnden har ett flertal uppdragsområden med extern finansiering. Under förutsättning att Riksdagen beslutar om tilldelning av stimulansbidrag till Sveriges kommuner avseende en fyraårig (2015-2018) satsning på ökad bemanning inom äldreomsorgen. För åren 2016-2018 beräknas cirka 175 mnkr fördelas årligen av äldreförvaltningen till samtliga utförare inom äldreomsorgen. En sammanhållen vård om de mest sjuka äldre, arbetet med värdegrund samt digital förnyelse löper även under 2016.

Personalomkostnadstillägget för 2016 är sänkt i förhållande till 2015 och uppgår till 40,5 procent för såväl hel- och deltidsanställda som anställda med timersättning. Mindre justeringar görs också för pensionärer födda 1950 och tidigare där påslaget uppgår till 16,0 procent och för ungdomar födda 1991 och senare där påslaget uppgår till 33,3 procent. Enligt avisering från regeringskansliet föreslås nedsättningen för unga tas bort från och med den första juni 2016. Om förändringen antas ändras även stadens PF-påslag för unga till 40,5 procent från samma datum.

Investeringar

Investeringsplan 2015	mnkr
Inventarier och maskiner	0,1

Investeringsplan 2015	mnkr
Digitala larm	9,0
Summa	9,1

I budgeten för 2015 har äldrenämnden tilldelats en investeringsplan om 22,1 mnkr. Merparten avser investeringar i digitala larm som ersätter analoga larm. Utbytet påbörjades under 2014 och beräknas bli slutfört under 2016. En förskjutning finns i den ursprungliga tidsplanen på grund av att den nya upphandlingen fördröjts. Äldreförvaltningen föreslår äldrenämnden att hos kommunstyrelsen begära att 9,0 mnkr av den ursprungliga investeringsbudgeten om 22,0 mnkr avsätts för år 2016.

Betydande projekt som inte är investeringar

Under förutsättning att Riksdagen tar beslut om tilldelning av stimulansbidrag till Sveriges kommuner avseende en fyraårig (2015-2018) satsning på ökad bemanning inom äldreomsorgen. Stockholms Stad har beviljats 87,9 mnkr under andra halvåret 2015. För åren 2016-2018 beräknas att cirka 175 mnkr per år kommer sökas och fördelas av äldreförvaltningen till samtliga utförare inom äldreomsorgen.

Budgetjusteringar

EIT Health är en sammanslutning på europeisk och skandinavisk regional nivå som syftar till att möta Europas utmaningar med en större andel äldre i befolkningen. Stockholms stad genom äldreförvaltningen deltar som så kallad core partner. Den årliga avgiften uppgår till 0,7 mnkr. Äldreförvaltningen föreslår äldrenämnden att hos kommunstyrelsen begära budgetjustering för medlemsavgiften om 0,7 mnkr för 2016.

Omslutningsförändringar

	Kostnader	Intäkter
Stimulansbidrag, KSL (Kommunerna i Stockholms Län)	2,0	-2,0
Införande av ICF (nationellt fackspråk)	8,0	-8,0
Prestationsersättning Svårt sjuka äldre	8,8	-8,8
Minoritetsspråk	0,3	-0,3
Värdegrund och värdighetsgarantier	4,0	-4,0
Projektmedel Stockholm Digital Care	1,1	-1,1
Projektmedel Dig IT	13,5	-13,5
Summa	37,7	-37,7

Äldreförvaltningen redovisar ökade kostnader och intäkter om 37,7 mnkr enligt följande:

- Stimulansmedel från SKL Sammanhållen vård om de mest sjuka äldre 2014-2016 8,8 mnkr
- Ersättning från SLK avseende digital förnyelse (ICF) 8,0 mnkr
- Statsbidrag från Socialstyrelsen avseende värdegrundsarbete 4,0 mnkr
- Minoritetsspråk 0,3 mnkr
- Stimulansbidrag KSL 2,0 mnkr
- Projektmedel SDC 1,1 mnkr
- Projektmedel Dig IT 13,5 mnkr